

عنوان مقاله:

مطالعه تطبیقی نظریه «عدم مجامع فلسفی» با آیات «عمومیت وجه» و «استهلاک عمومی هستی» از منظر آیت الله جوادی آملی

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت اسرا، دوره 15، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

محمد شیروانی - استاد حوزه علمیه؛ دانشجوی دکتری رشته فلسفه و کلام دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

موضوع عدم و اقسام آن، عدم مقابل و عدم مجامع، از مسائل حدوث و قدم در فلسفه و کلام است. عدم مجامع با محتوای برخی آیات قرآن کریم بسیار همخوانی دارد، مضافاً بر اینکه از تلفیق برخی آیات با آیات دیگر که از آن به تفسیر قرآن به قرآن نام برده می‌شود، باورمندی شفاف تری نسبت به متون دینی و مدعیات حکمی محقق می‌شود. در دو آیه از آیات قرآن کریم معنایی مورد لحاظ قرار گرفته است که در فلسفه اسلامی آن را عدم مجامع نام نهاده اند، دو آیه ی که در کنار هم معنایی جهان شناسانه و فراگیر را با توجه به وجود بما هو وجود القاء می‌کند. آیت الله جوادی آملی با تسلط بر مبانی قرآنی و برهانی، در کتاب تسنیم (شرح مبسوط بر قرآن کریم) بر همسانی نظریه عدم مجامع و آیات فوق نظر داشته است. ایشان هلاکت عمومی هستی در عین حال پدیداری عمومی هستی را توأمان با هم قبالی تعریف دانسته اند، ادعایی که قرآن کریم و براهین عقلی در نهایت همسانی با هم پیش می‌روند. در صورت هم معنا بودن این دو آیه با نظریه عدم مجامع و هماهنگی بین حکم قرآنی و مدعای فلسفی، می‌توان به یکی از مصادیق ادعای عدم فرق بین قرآن و برهان تایید کرد. در این نوشتار به روش توصیفی/تحلیلی و با ابزار کتابخانه ی سعی در تبیین چگونگی جمع بین هستی و نیستی با تاکید بر آیات قرآن کریم شده است.

کلمات کلیدی:

عدم مجامع و مقابل، نقل و عقل، فنا و بقای هستی، حکمت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1706792>

